

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 43. S. Sabas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Inter tot Martyres paucorum nomi-
na, aut vita nota est. Nominantur Bar-
thus, & Verea Presbyteri, atque Arpila
eremita, qui cum viginti tribus aliis in
quadam Ecclesia congregati flammis con-
sumpti feruntur; horum quidem Mar-
tyrium ad Regnum Imperatorum Valen-
tiniani, Valentis, & Gratiani, sed sub quo-
dam Rege Jungherico, refertur. Sub
Athanarico S. Nicetas, & S. Sabas soli no-
ti sunt. S. Nicetæ illustrius est nomen,
& fama, quamvis de vitæ ejus historia
pauciora, quam de S. Sabæ factis ad nos
transmissa sint. Quæ de S. Saba habemus,
certiora sunt, quia ea, per episto-
lam Ecclesiæ Gothorum ad Ecclesiam
Cappadociæ, quo etiam ejus Reliquiæ
translatæ, nobis tradita, in posterorum
memoria perdurarunt.

Sæculum IV.
A. C. 374.

*Acta Mart.
inc. p. 674.*

§. XLIII.

S. Sabas.

Sanctus Sabas Gothorum de gente, &
ab infantia Christianus, mitis erat
ingenii, pacis amans, & verbis mansue-
tus, doctissimus in rebus Religionis, quam
adversus Idololatrias sine verborum fu-
co, sed virili libertate defendebat. Can-
toris officium implebat, & omnia, quæ
ad Ecclesiæ cultum faciebant, studiosissi-
me curabat. Pecuniam condemnabat,
gulæ illecebras fugiebat, & vitabat fami-
narum

Sæculum IV.
A. C. 374.

narum consortium, dies noctesque jejuni-
nio, & orationi intentus, omnium animos
suo exemplo ad pietatem excitabat. In-
gruente persecutione, cum Christiani
Idolothyta manducare cogentur, quo-
rumdam Paganorum in propinquos suos
Christianos misericordia consilium sug-
gessit, ut eis carnes, non immolatas, man-
ducandas proponerent, & pia astutia per-
secutores eluderentur; S. Sabas non so-
lum comedere recusavit, sed etiam elata
voce pronuntiavit; quicumque man-
ducaret, jam Christianum non esse. Ita
plures a lapsu revocavit. Hinc, quibus
fraus, ut sibi videbatur innoxia, place-
bat, S. virum oppido ejecerunt; eum ta-
men post hæc rursus reduxerunt. Cum
altera vice persecutores rediissent, qui-
dam Pagani, falsis Diis sacrificantes, ju-
ramento affirmare parati erant, neminem
in hac villa esse Christianum; Sabas ve-
ro audacter in eorum conventum se in-
ferens, dixit: *nemo pro me juret, nam ego
Christianus sum*; nihilominus urgentibus
persecutoribus, propinquos suos abscon-
derunt, & jurarunt, in hac villa unicum
existere Christianum, nempe Sabam.
Tunc Princeps, eo in conspectum veni-
re jussu, ex circumstantibus percontatus
est, quantum hujus hominis esset patri-
monium? & intellecto, quod præter ve-
stem, qua tegebatur, possideret nihil, con-
temptum

temptum abigi iussit, dicens, hujusmodi Sæculum IV.
A. C. 374.
hominem nec prodesse quidquam posse,
nec nocere.

S. Sabas, fervente persecutione, cœlitus monitus est, festum * cum quodam * *nempe Paschale.*
Presbytero, nomine Sansala agere, tertia
abhinc nocte quidam, nomine Atharides,
auctoritate publica cum valida hominum
manu in pagum irruit, Presbyterum in
ejus domo dormientem invenit, & vin-
ciri jubet cum S. Saba, quem pariter ex
suo lecto extraxerunt. Presbyterum
curru imposuere, at S. Sabam, ut erat,
nudum per spinas, quas ante paucos dies
incenderant, raptarunt, urgentes, eum-
que fustibus, & flagellis cædentes; ubi
dies advenit, S. Sabas ait ad eos: *an non S. Sabas.*
me nudum raptastis per loca aspera, &
vepretis horrida? videte jam, an vulne-
rati sint pedes mei, aut in corpore meo ul-
lum verberum, quibus me affecistis, vesti-
gium deprehendere possitis? Et nullum
cujusquam plagæ signum viderunt; tunc
prehensum currus axim humeris ejus im-
posuerunt, manusque ejus extensas ad
extremas axis partes alligarunt, pedes
quoque axi alteri affixerunt, sicque in ter-
ram dejiciunt, super utroque axe expan-
sum; in isto cruciatu maximum noctis
spatium relictus est, sed, ministris per-
secutoris dormientibus, venit mulier,
quæ eum solutis vinculis liberavit. Ipse
intre-

Sæculum IV. intrepidus in eadem domo permanfit,
 A. C. 374. mulierem, liberatricem suam, quæ nocte
 surrexerat, in præparandis pro domesti-
 cis cibis adjuvans.

Ubi illuxit, Atharides S. Sabam liga-
 tis manibus suspendi iussit. Haud diu
 post hæc advenere ab Atharide missi, qui
 carnes immolatas afferebant, dicentes ad
 Presbyterum, & Sabam: *hæc vobis sub-
 mittit potentissimus Atharides, ut comedatis,
 & mortis pœnam effugiatis! non com-
 edemus, inquit Presbyter, quia non licet;
 dicite Atharidi! expedire, ut nos crucifixos,
 aut quocunque alio mortis genere tollat!*
 S. Sabas ait: *quis hæc ad nos misit?*
 responderunt: *Dominus Atharides;*
 tum Sabas: *unus est Dominus, Deus,
 qui in cælo est. Carnes istæ impuræ sunt,
 & profanæ, sicut & ipse, qui eum misit,
 Atharides.* His verbis ex Atharidis
 satellitibus aliquis efferatus, teli, quod
 tenebat, spiculum eo impetu in loquentis
 pectus impulit, ut omnes adstantes
 continuo exanimem corruiturum existi-
 marent; ipse vero ait: *tu quidem occisissimum
 me putas, at scito, tam parum quidem
 quam doloris me sensisse, ac si lanceum
 sterculum in me coniecisses.* Et revera
 nec ictus exclamavit, nec in ejus corpore
 vulneris locum videre erat. His omni-
 bus compertis, Atharides necari eum
 iussit. Igitur, dimisso Presbytero, S. Sa-
 bam

bam ducunt ad flumen tunc Musea, ho- Sæculum IV.
 die Musous in Valachia, ut aquis submer- A. C. 374.
 gerent; ipse dicebat: *quid peccavit Pres-*
byter, quod mecum mori non liceat? re-
 sponderunt lictores: *ejus mortem impe-*
rare, tuum non est. Tum Deum orare
 cœpit, nec toto itinere cessavit; ubi ad
 ripam fluminis ventum, ajebant inter se
 lictores: *cur non potius hunc virum di-*
mittimus? innocens est; nunquam hoc fa-
ctum ad aures Atharidis perveniet. S. Sa-
 bas ait: *quid cunctamini, quod vobis im-*
peratum est, facere? video ego, quæ vos
videre non potestis; ecce in adversa ripa
stant, qui me in Gloriam recipient. His
 dictis proximè aquis admovent, usque in
 finem orantem, & Deum laudantem, &
 projectum in flumen, ligno, quod collo
 ejus alligaverant, præfocant. Etatis an-
 nos numerabat S. Sabas triginta octo, pas-
 susque est die Jovis hebdomadæ Paschalis
 pridie Idus Aprilis, Modesto, & Arintheo
 Consulatum gerentibus, id est, 12. Apri-
 lis anno 372.

§. XLIV.

S. Sabæ Reliquiæ.

Persecutionis ministri corpus Martyris
 ex aqua extractum, reliquerunt inse-
 pultum; a feris tamen & avibus inta-
 ctum, Fideles custodierunt. Junius So-
 ranus Dux Scythiæ, seu Tribunus mili-
 tum,
Hist. Eccles. Tom. IV. A a tum,